

De grote kentering heeft drie dimensies.

1. *De eerste, misschien meest zichtbare, dimensie is dat we steeds meer actie zien om de schade die we de aarde aandoen te beperken. Dat loopt uiteen van politieke en juridische acties, tot blokkades, boycots, burgerlijke ongehoorzaamheid, en andere vormen van verzet. Met dit soort acties kopen we tijd, maar het is onvoldoende om tot een duurzame maatschappij te komen.*
2. *De tweede dimensie is minstens zo cruciaal. Het is de structurele analyse van wat er aan de hand is, en wat de alternatieven zouden kunnen zijn. (Dit boek is daar een voorbeeld van – de auteurs) . Om onszelf te bevrijden van de schade die de industriële, op groei gerichte samenleving met zich meebrengt moeten we de dynamiek daarvan begrijpen. Hoe komt het toch dat we armoede (en obscene rijkdom) en oorlog scheppen, en een vernietiging van het milieu? Deze analyse is geen prettig werk, maar als we het systeem zouden kunnen begrijpen hoeven we niet degenen die erin handelen, zoals onze politici en bedrijfsdirecteuren, te demoniseren. We kunnen dan ook zien hoe kwetsbaar dit systeem eigenlijk is.*
3. *Een verschuiving in het bewustzijn. Zonder deze verschuiving kunnen de bovenstaande acties geen wortel schieten of duurzame resultaten opleveren. Het gaat om een radicale verschuiving van hoe we de werkelijkheid waarnemen, - zowel een cognitieve revolutie als een spiritueel wakker worden. De inzichten en ervaringen die deze verschuiving mogelijk maken komen steeds sneller tot ons, en nemen vele vormen aan. Ze komen als een hartzeer voor onze wereld, het doorzien van de leugen van het ruwe individualisme, en het ervaren van de essentiële afgescheidenheid van het zelf. Ze komen als blijdschap over de doorbraken in de wetenschap, die de wereld steeds meer kan zien als een levend organisme, en de herrijzenis van de oude wijsheidstradities, die ons er aan herinneren dat de wereld een heilige eenheid is, waard om te aanbidden en te dienen. Deze dimensie helpt ons te voorkomen dat we in paniek raken of verlamd. Het helpt ons het hoofd niet in het zand te steken, of in woede en geweld elkaar te lijf te gaan.*

Tot zover Joanna's website. Dan vragen we haar: het lijkt ons dat je hoopvol bent over de toekomst – klopt dat?

Nou, niet echt. Als ik aan de grote kentering denk dan wel. Dat word ik ontroerd en voel ik dat het een ongelooflijk voorrecht is om in deze tijd te leven. Maar het kan ook fout lopen. Wat David Porton noemde: de grote ontknoping. Het wordt de grote kentering of de grote ontknoping: de ondergang van de maatschappij van industriële groei. Hij zegt dat we moeten kiezen (zie voetnoot vorige bladzijde): of de grote kentering of de grote ontknoping. Ik denk dat allebei tegelijkertijd plaats vindt. Zelfs als we het overleven zullen er enorme verliezen zijn. Deze verliezen verdienen onze tranen en ons verdriet. Het zal ons hart breken, wat feitelijk de spirituele ervaring van uiteenvallen is, of kruisiging, die je in vele spirituele tradities aantreft. Een gezamenlijke 'dark night of the soul' (zie voetnoot 4 in hoofdstuk 3).

Twee dagen geleden, toen ik in de krant keek en zag wat de graanprijzen doen, en wat voor een effect dat heeft op mensen die nu hongerig zijn op een manier die in het verleden niet voorkwam, toen had ik zo'n moment dat ik dacht: "het is nu de Apocalyps." Ik werd bang en heel treurig. En toch kan ik het volgend moment weer opstaan en praten over de grote kentering. Ik kan dus 100 % in paniek zijn, en in wanhoop, en 100 % blij over de grote kentering. Het is niet zozeer een afwegen, zoveel van dit en zoveel van dat. Mijn ervaring is, dat als het hart open is en bereid, dan kan het zien. Het is er allemaal. Daar geloof ik in, daarin vind ik mijn troost en vanuit dat perspectief ben ik leraar. De mate waarin we in staat zijn liefde te voelen, in die mate kunnen we de treurigheid aan, omdat we alleen maar kunnen rouwen om datgene wat we liefhebben.

Tot zover Joanna Macy.